

Stellingen behorende bij het proefschrift van Peter Veer, *Bewogen landschap. Een cultuurhistorische studie over de filmpraktijken van het ministerie van Landbouw 1945-1985*, Universiteit van Amsterdam, 2020.

Uit de film VAN OUD NAAR NIEUW (1957)

1. Om de structurele maatschappelijke veranderingen in de landbouw en op het platteland tussen 1945 en 1985 uit te kunnen voeren, waren de volgende samenhangende elementen noodzakelijk: een collectieve traumatische herinnering, een lonkend toekomstperspectief, politiek balanceerwerk, voldoende budget, toepasbaar gemaakte wetenschappelijke onderzoeksresultaten, uitvoeringsorganisaties en een uitgekende veelomvattende communicatiestrategie.
2. De landbouwvoorlichtingsfilms verspreidden in die jaren aan een breed publiek in de agrarische wereld de overtuigingen van de maakbaarheid van de samenleving en de positieve gevolgen van de landschappelijke, sociale en culturele veranderingen.
3. De grote maatschappelijke veranderingen door *social engineering* konden destijds effectief doorgevoerd worden omdat het lonkend perspectief op een maatschappelijke *deal* gepresenteerd werd als losstaand van commerciële belangen en partijpolitieke overtuigingen, waarbij een groot deel van de plattelandsbevolking persoonlijk voordelen van de veranderingen werd aangeboden.
4. De ruilverkavelingen leverden een belangrijke bijdrage aan het bereiken van de oorspronkelijke doelstellingen van de hervormingspolitiek, in dit geval de armoedebestrijding onder en de emancipatie van de plattelandsbewoners. Na 1965 verdwenen deze twee kwesties van de politieke agenda, raakten uit het zicht en dit droeg bij aan de latere negatieve maatschappelijke waardering van de ruilverkavelingen.
5. Een positieve waardering van het ambacht van de boer is een essentieel onderdeel van de noodzakelijke brede maatschappelijke dialoog om te komen tot een uitvoerbaar en duurzaam toekomstperspectief voor het platteland in het verstedelijkte Nederland.
6. De filmwetenschappen zijn bij het onderzoek van audiovisueel materiaal gebaat bij het ontwikkelen en evalueren van beeldende analysemethoden.
7. Meer lokaal en praktisch omgevingsbewustzijn bij de plannenmakers van Universiteit van Amsterdam is nodig om te komen tot lonkend toekomstperspectief voor de gehele stad bij de ontwikkeling van het unieke karakter van het Binnengasthuisterrein en omgeving tot 'Universiteitskwartier'.
8. De verschillen in scenario's van maatregelen waarmee regeringen wereldwijd de uitbraak van het coronavirus aanpakken is een 'mondiaal praktijklaboratorium' om te onderzoeken welke strategieën van *social engineering* recht doen aan de uitgangspunten van vrijheid, gelijkheid en solidariteit in democratische samenlevingen.